

Рейтинговий звіт MINB 001-022 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування	АТ «МІБ»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	01.09.2010 р.
Дата оновлення:	29.09.2020 р.
Кредитний рейтинг:	uaBBB+
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність АТ «МІБ» за 2018–2019 рр. та I півріччя поточного року, а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторської перевірки наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу АТ «МІБ»

Дата	01.09.2010	23.08.2012	14.08.2014	29.09.2020
Рівень рейтингу:	uaBBB-	uaBBB	uaBBB+	uaBBB+
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підвищення	підвищення	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу АТ «МІБ» підтримується:

- нарощенням обсягу статутного капіталу;
- суттєвим обсягом коштів, залучених від пов'язаних сторін;
- диверсифікацією коштів суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності;
- диверсифікацією джерел доходів;
- високою ефективністю діяльності.

Рівень кредитного рейтингу АТ «МІБ» обмежується:

- схильністю банку до валютного та кредитного ризиків, що може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію;
- вагомим обсягом коштів на поточних рахунках клієнтів на тлі концентрації ресурсної бази за основними кредиторами, що підвищує чутливість до ризику ліквідності;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники АТ «МІБ»

Показник	01.01.16	01.01.17	01.01.18	01.01.19	01.01.20	01.04.20	01.07.20
Активи, млн. грн.	5495,45	6892,81	8913,77	9360,79	2903,52	4009,06	3122,33
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	3494,02	4451,48	5904,65	7000,27	2498,08	2550,33	1823,24
Кошти клієнтів, млн. грн.	5001,26	6295,76	8233,95	8694,60	2101,51	2993,76	2377,03
Власний капітал, млн. грн.	165,51	208,17	283,91	348,31	405,48	407,34	409,27
Доходи, млн. грн.	526,09	656,90	734,60	786,92	662,79	201,21	270,37
Витрати, млн. грн.	499,86	614,24	658,82	722,89	605,61	199,36	266,59
Чистий операційний дохід	256,54	261,85	319,39	375,85	280,97	152,80	171,56
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	32,60	51,94	92,79	78,18	69,85	2,05	4,73
Чистий прибуток, млн. грн.	26,23 ¹	42,66 ²	75,78 ³	64,03 ⁴	57,18 ⁵	1,85	3,78
Доходність активів [*] , %	0,48	0,62	0,85	0,68	1,97	-	-
Доходність капіталу [*] , %	15,85	20,49	26,69	18,38	14,10	-	-

¹ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 26,23 млн. грн.

² фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 42,62 млн. грн.

³ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 75,78 млн. грн.

⁴ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 64,03 млн. грн.

⁵ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 57,18 млн. грн.

*значення на звітну дату

Резюме

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК» (далі за текстом – АТ «МІБ» або Банк) зареєстровано НБУ в березні 2008 року. Діяльність Банку ґрунтується на чинному законодавстві та ліцензіях. Місцезнаходження Банку: 01015, Україна, м. Київ, вул. Лаврська, буд. 16.

Регіональна мережа АТ «МІБ» відіграє важливу роль у залученні клієнтів і є основним каналом надання послуг клієнтам банку. Станом на початок II півріччя поточного року Банк був представлений у м. Києві, Вінницькій, Львівській, Черкаській та Одеській областях, а його мережа налічувала 19 відділень.

Банк співпрацює з банківськими установами України та зарубіжжя, позиціонує себе на ринку банківських послуг як універсальний банк, що надає широкий спектр послуг корпоративним клієнтам та приватним особам. Клієнтська база поступово розширюється. Її нарощенню сприяє розширення спектру послуг, висока якість обслуговування клієнтів, розвиток карткового бізнесу та впровадження нових банківських продуктів.

АТ «МІБ» є уповноваженим банком з виплати пенсій, грошової допомоги та заробітної плати працівникам бюджетних установ.

Акціонерами АТ «МІБ», склад яких у II півріччі 2019 року зазнав змін, є юридичні та фізичні особи. Істотну участь у статутному капіталі установи мають ПАТ «Закритий недиверсифікований корпоративний інвестиційний фонд «Прайм Ессетс Кепітел» (50,0826%) та пан Кононенко Ігор Віталійович (14,9234%). Кінцевою контрольною стороною над Банком є громадянин України пан Порошенко Петро Олексійович.

Якість власного капіталу АТ «МІБ» добра. Акціонери приділяють постійну увагу рівню капіталізації фінансової установи – протягом аналізованого періоду за рахунок отриманих прибутків тричі збільшувався статутний капітал (на загальну суму 185,77 млн. грн. до 387,87 млн. грн.). Крім того, Банк має кошти, залучені на умовах субординованого боргу. Нестачі в капіталі за результатами оцінки стійкості банків, проведеної НБУ в 2018 році, АТ «МІБ» не мав. За результатами оцінки стійкості банків, проведеної НБУ в 2019 році, АТ «МІБ» виконує план реструктуризації.

Активні операції фондуються власними та клієнтськими коштами. Динаміка останніх протягом аналізованого періоду була різнонаправленою – приріст (без урахування валютно-курскових коливань) за підсумками 2018 року сягнув майже 7%, скорочення за підсумками 2019 року перевищило 73%, приріст за підсумками I півріччя поточного року становив близько 4%.

Протягом останнього року відбувалося поступове зниження питомої ваги строкових коштів. Наразі коштами на поточних рахунках клієнтів сформовано понад 63% портфеля, що нівелує чутливість Банку до процентного ризику. За типом валют, як і раніше, переважають кошти у ВКВ (перевищують 71%

портфеля), що підвищує чутливість Банку до валютно-курскових коливань. За джерелами залучення переважають кошти суб'єктів господарювання, що диверсифіковані за видами економічної діяльності. Кошти приватних клієнтів формують близько 28% клієнтського портфеля або менше 22% пасивів, перевищуючи регулятивний капітал менше ніж удвічі.

Банк має досвід успішної співпраці з НБУ. В I півріччі поточного року від регулятора залучалися короткострокові кредити рефінансування. Зобов'язання були виконані в повному обсязі у строки, передбачені угодами.

Кошти банків на звітну дату були представлені кредитом овернайт у національній валюті та залишками на ЛОРО рахунках, переважно у ВКВ, сальдо за міжбанківськими операціями активне.

Актуальною залишається концентрація зобов'язань за основними кредиторами та депозитного портфеля за основними вкладниками. Останнє певною мірою зумовлено депозитами, які виступають забезпеченням зобов'язань за кредитами з метою нівелювання кредитних та валютних ризиків.

Якість ресурсної бази АТ «МІБ», основу якої формують кошти клієнтів, задовільна. Вагомий обсяг коштів на поточних рахунках клієнтів на тлі концентрації за основними кредиторами підвищує чутливість до ризику ліквідності. Значний обсяг коштів у ВКВ підвищує чутливість до валютно-курскових коливань. Серед позитивних чинників слід відзначити підтримку Банку коштами пов'язаних осіб та відсутність залежності від приватних клієнтів.

Основними складовими активів є клієнтський кредитний портфель та високоліквідні активи. Обсяг останніх упродовж аналізованого періоду характеризувався волатильною динамікою. Основними складовими активів з високим рівнем ліквідності наразі є кошти на НОСТРО рахунках, здебільшого в банках-нерезидентах інвестиційного класу, та ОВДП, переважно в національній валюті. На коррахунку в НБУ кошти підтримуються в обсязі, необхідному для поточного обслуговування клієнтів та виконання власних зобов'язань. Інвестиції в ОВДП забезпечують прийнятний рівень доходності за мінімального рівня ризиків.

АТ «МІБ» орієнтовано переважно на кредитування юридичних осіб. Відповідно, протягом аналізованого періоду актуальною є концентрація клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками, що зумовлює залежність Банку від їх фінансового стану та підвищує чутливість Банку до кредитного ризику й ризику ліквідності у разі погіршення платоспроможності та/або платіжної дисципліни окремих клієнтів. Ситуація ускладнюється валютною структурою кредитного портфеля – понад 55% його обсягу сформовано кредитами у ВКВ. При цьому, значний обсяг валютних кредитів надано позичальникам, які не мають джерел надходження валютної виручки, що підвищує чутливість до валютного та кредитного ризиків. З метою нівелювання останніх, частину обсягу заборгованості за такими кредитами забезпечено майновими правами на депозити, в т. ч. у валюті кредиту, проте останні покривають менше 7% портфеля. Натомість, бланкова заборгованість формує майже 43% портфеля.

Карантинні обмеження зумовили зниження внутрішнього та зовнішнього попиту на товари та послуги підприємств окремих секторів економіки та негативно позначилися на їх фінансових показниках. Зниження рівнів ліквідності та прибутковості корпоративного сектору негативно впливало на якість обслуговування кредитів. У свою чергу, через карантинні обмеження приватні клієнти частково чи повністю втратили джерела доходів.

Реалізація кредитного та валютного ризиків у I півріччі поточного року відобразилася в підвищенні питомої ваги простроченої заборгованості більше ніж на 9 в. п. Станом на 01.07.2020 р. прострочена заборгованість формувала 36,5% кредитного портфеля, проти 43,77% 10 класу заборгованості юридичних осіб та 5 класу заборгованості фізичних осіб. Частково кредитний ризик нівелюється резервами, сформованими для покриття збитків від зменшення корисності активів. Рівень резервування відповідає якості кредитного портфеля – перевищує 41%. Разом з тим, враховуючи ризики, на які наражається Банк в поточних економічних умовах, не виключено, що обсяг сформованих резервів може виявитися недостатнім для покриття ймовірних втрат у разі різкого погіршення фінансового стану одного або кількох позичальників. Ситуація пом'якшується високою ефективністю діяльності.

Операції з пов'язаними сторонами здебільшого носять ресурсний характер – залучені кошти формували майже половину зобов'язань.

Якість активів АТ «МІБ» задовільна, проте вірогідність її погіршення є високою.

Фінансовий результат Банку протягом аналізованого періоду був позитивним, а ефективність діяльності – високою. Банк генерує стабільний грошовий потік як по процентних активах, так і від комісійно-торговельної діяльності, що покриває операційні витрати й резервування активних операцій.

Поширення пандемії коронавірусу (COVID-19), яке почалося у 2020 році, призвело до рецесії світової економіки та сповільнення економічної активності в Україні. Введення Урядом тимчасового обмеження ділової та соціальної активності у березні 2020 року в поєднанні зі зниженням світового попиту, а також переоцінкою інвесторами ризиків країн, що розвиваються, може негативно позначитися на показниках економіки та зовнішньої торгівлі України, призвести до подальшої девальвації національної валюти по відношенню до основних валют, ускладнити залучення фінансування та негативно вплинути на банківську систему країни.

Наразі АТ «МІБ» має запас міцності за переважною більшістю економічних нормативів НБУ. Разом з тим, зміни в регулятивній базі НБУ в 2017 році зумовили порушення нормативу максимального кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами. З метою виправлення ситуації АТ «МІБ» було вжито низку заходів, що дозволило у липні 2018 року усунути порушення зазначеного нормативу.

Враховуючи збереження складної ситуації в країні та часті зміни вимог банківського законодавства, контроль за ризиками є актуальним для Банку. АТ «МІБ» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим,

уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного та валютного ризиків і ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною або низькою.

Планом розвитку Банку на поточний рік передбачається: нарощення обсягу статутного капіталу й клієнтських коштів, диверсифікація ресурсної бази за контрагентами, помірне нарощення обсягу клієнтського кредитного портфеля та диверсифікація за основними позичальниками, а також підтримання його якості на належному рівні, активне залучення клієнтів, розвиток карткового бізнесу, швидкий і зручний сервіс та інноваційний підхід до обслуговування клієнтів.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг АТ «МІБ» підтверджено на рівні uaBBB+, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

**Начальник відділу рейтингів банківських
установ**

Г. П. Винник

Додатки

Дані балансу АТ «МІБ», млн. грн.

Показник	01.01.16	01.01.17	01.01.18	01.01.19	01.01.20	01.04.20	01.07.20
Активи							
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	198,39	320,32	391,57	282,51	107,09	133,50	202,95
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	1222,64	2280,89	3901,18	5131,49	847,40	1022,40	425,80
Кошти в інших банках	1780,55	2092,70	2561,71	2011,18	255,59	1148,22	564,38
Кредити клієнтам	2438,89	2416,01	2387,76	2358,93	2043,05	2092,99	2013,15
Цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Довгострокові вкладення	24,55	42,33	47,89	53,59	155,64	157,47	193,64
Нараховані доходи	71,67	75,31	88,30	269,62	325,59	386,48	372,82
Резерви	-266,88	-374,31	-490,53	-797,52	-872,17	-1031,67	-1009,60
Інші активи	25,65	39,55	25,90	50,99	41,32	99,68	359,19
Разом активів	5495,45	6892,81	8913,77	9360,79	2903,52	4009,06	3122,33
Зобов'язання							
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	190,50	139,00
Кошти банків	43,62	15,48	63,93	37,00	132,78	125,08	43,22
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	3598,21	4757,33	6361,17	5825,02	1250,79	2327,97	1710,77
Кошти фізичних осіб	1403,05	1538,43	1872,78	2869,57	850,72	665,76	666,27
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	242,42	274,63	283,48	221,50	189,48	224,51	80,08
Капітальний інструмент з умовами списання/конверсії	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	14,04	15,56	19,58	12,93	9,87	8,02	6,29
Інші зобов'язання	28,59	83,20	28,93	46,46	64,40	59,86	67,44
Разом зобов'язань	5329,94	6684,63	8629,87	9012,49	2498,03	3601,73	2713,06
Власний капітал							
Сплачений статутний капітал	136,31	161,63	202,10	274,07	333,60	333,60	387,87
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	2,53	3,85	5,98	9,77	12,97	12,97	15,83
Результат минулих років	0,44	0,04	0,05	-1,18	0,11	57,29	0,17
Результати переоцінки	0,00	0,00	0,00	1,63	1,63	1,63	1,63
Пайовий компонент конвертованого боргового фінансового інструменту	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Фінансовий результат поточного року	26,23	42,66	75,78	64,03	57,18	1,85	3,78
Разом власного капіталу	165,51	208,17	283,91	348,31	405,48	407,34	409,27

Дані звіту про фінансові результати АТ «МІБ», млн. грн.

Показник	01.01.16	01.01.17	01.01.18	01.01.19	01.01.20	01.04.20	01.07.20
Доходи							
Процентні доходи	377,07	498,24	530,05	489,55	439,28	67,92	130,95
Комісійні доходи	93,15	84,91	106,71	112,89	114,73	21,81	41,31
Результат від переоцінки та від операцій з купівлі-продажу	48,31	67,93	87,66	173,21	86,14	106,76	91,15
Інші операційні доходи	7,29	5,54	4,74	9,61	17,20	3,04	5,04
Інші доходи	0,05	0,29	5,25	1,66	5,44	1,68	1,92
Повернення списаних активів	0,23	0,00	0,18	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходи	526,09	656,90	734,60	786,92	662,79	201,21	270,37
Витрати							
Процентні витрати	249,98	369,13	379,53	337,60	291,80	33,27	64,98
Комісійні витрати	8,60	12,17	15,38	22,34	24,55	3,48	6,22
Інші операційні витрати	10,70	13,46	14,87	49,47	60,03	9,98	25,69
Загальні адміністративні витрати	97,00	99,79	114,52	143,51	187,24	41,11	82,02
Відрахування в резерви	127,22	110,41	117,50	155,82	29,31	111,32	86,73
Податок на прибуток	6,37	9,27	17,02	14,15	12,67	0,20	0,95
Всього витрати	499,86	614,24	658,82	722,89	605,61	199,36	266,59
Фінансовий результат	26,23	42,66	75,78	64,03	57,18	1,85	3,78